

Warszawa, dnia 6 lutego 2009 r.

MINISTER
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Bogdan Zdrojewski

l.dz. DOZ-OAiK-05/4/09[KD]

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W nawiązaniu do pisma z dnia 21 stycznia 2009 r. (sygn. BPS/DSK-043-1262/09), przekazującego oświadczenie złożone przez senatora Rzeczypospolitej Polskiej Pana Ryszarda Bendera podczas 25. posiedzenia Senatu RP w dniu 15 stycznia 2009 r., w sprawie prowadzonej konserwacji pomnika unii polsko-litewskiej w Lublinie, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Lublinie, działając na wniosek z dnia 4 grudnia 2007 r. złożony przez Dyrektora Wydziału Gospodarki Komunalnej Departamentu Drugiego Zastępcy Prezydenta Urzędu Miasta Lublin, decyzją z dnia 17 grudnia 2007 r. udzielił pozwolenia na realizację prac konserwatorsko-restauratorskich i budowlanych przy pomniku unii lubelskiej na Placu Litewskim w Lublinie, na podstawie dokumentacji opracowanej przez inż. Ryszarda Zawiszę i konserwatora dzieł sztuki Monikę Konkolewską.

W pozwoleniu zostały zawarte zastrzeżenia dotyczące m.in. konieczności wskazania, po wyłonieniu wykonawcy robót w drodze przetargu, osób kierujących robotami budowlanymi i prowadzących prace konserwatorskie.

W wyniku wyłonienia wykonawcy robót w drodze procedury przetargowej, Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Lublinie decyzją z dnia 30 lipca 2008 r. wydaną na wniosek Inwestora zmienił poprzednie pozwolenie z dnia 17 grudnia 2007 r., poprzez wskazanie osób prowadzących prace konserwatorskie i kierujących robotami budowlanymi.

Pan Janusz Mróz, wymieniony w powyższej decyzji z dnia 30 lipca 2008 r. jako osoba prowadząca prace konserwatorskie, pismem z dnia 15 września 2008 r. skierowanym do Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, wyraził wątpliwości co do technologii prowadzonych prac konserwatorskich, w tym odnośnie do zastosowanych materiałów.

Dnia 17 listopada 2008 r. Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków przeprowadził, z udziałem przedstawicieli Inwestora oraz wykonawcy i autorki programu prac konserwatorskich, oględziny pomnika unii lubelskiej, podczas których stwierdzono m.in. niezadowalający efekt estetyczny lica obelisku.

Wobec niepodjęcia dalszych działań przy obiekcie i zgłoszenia przez Inwestora przeprowadzonej konserwacji do odbioru, Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków dnia 5 grudnia 2008 r. stwierdził niezgodność prac z zaakceptowanym programem konserwatorskim i wobec tego brak podstaw do dokonania ich odbioru. Jednocześnie rozwiązana została umowa na udzielenie przez Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie dotacji w tym zakresie.

Ponadto, Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków zobowiązał Inwestora do dokonania oceny wszystkich wykonanych robót i jej przedstawienia wraz z wnioskami co do kierunków dalszych działań.

Na zlecenie Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków opracowana została przez Pracownię Konserwacji Ceramiki i Metalu Muzeum Lubelskiego opinia specjalistyczna z dnia 22 grudnia 2008 r., która pismem z dnia 14 stycznia 2009 r. została przesłana do Prezydenta Miasta Lublin. W piśmie tym Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków zasugerował również Inwestorowi dalszy tok postępowania w sprawie. Ponadto, z inicjatywy organu ochrony zabytków, odbyło się kolejne spotkanie z przedstawicielami władz miasta.

Wskazana w oświadczeniu Pana Ryszarda Bendera senatora Rzeczypospolitej Polskiej długotrwałość procesu konserwacji zabytkowego pomnika wynika zarówno z obowiązujących procedur przetargowych, jak i specyfiki prowadzenia prac konserwatorskich. Na przygotowanie pełnej dokumentacji w sprawie wykończenia zewnętrznej części metalowej obelisku przewidziano okres zimowy, w którym żadne prace przy tego rodzaju obiekcie nie powinny być wykonywane. Wobec powyższego, pomnik został zabezpieczony i osłonięty folią, co istotnie może negatywnie wpływać na wygląd Placu Litewskiego, jednakże sytuację taką należy traktować jako przejściową. Prace konserwatorskie przy omawianym pomniku zostaną podjęte we wczesnych miesiącach wiosennych. Należy też wyjaśnić, iż rozważany był projekt demontażu obelisku i prowadzenie prac konserwatorskich w pracowni konserwatorskiej, jednakże wariant ten został odrzucony przez fachowców jako niekorzystny dla obiektu.

W odniesieniu do oceny zawartej w oświadczeniu złożonym przez Pana Ryszarda Bendera senatora Rzeczypospolitej Polskiej, w sprawie inercji władz miejskich i wojewódzkich przy realizacji prac konserwatorskich omawianego pomnika pragnę ponadto wyjaśnić, iż ze względu na rangę pomnika, Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków wielokrotnie wskazywał na potrzebę zachowania jego dominującej roli na Placu Litewskim jako głównego akcentu ideowego i historycznego oraz na konieczność podjęcia przy nim prac remontowo-konserwatorskich. Nietrafne jest wobec powyższego twierdzenie o braku zrozumienia dla roli tego zabytku dla miasta Lublina.

tytuł wzmiany decyzyjnej

ZAD. MINISTRA KULTURY
I DZIEDICTWA NARODOWEGO
PODSIEKRETA RZ. KRAJU
Tomasz Merta

Tomasz Merta

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów